

BÀI 11: CÁCH VIẾT HOA

Sau đây là **Quy định tạm thời về viết hoa tên riêng trong sách giáo khoa**, do *Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Ban hành ngày 13/3/2003*.

1. Tên người

Viết hoa chữ cái đầu của tất cả các âm tiết.

- Loại tên người thuần Việt hay Việt hoá:

Ví dụ: Trần Hưng Đạo, Nguyễn Đình Chiểu
Nguyễn Trãi, Minh Mạng, Xuân Diệu

- Danh từ chung đã gắn chặt với tên người:

Ví dụ: Trạng Quỳnh, Bà Trưng, Đồ Chiểu, Đề Thám,
Ông Phêrô, Bà Maria Madalena

2. Tên địa lý

Viết hoa chữ đầu âm tiết.

Ví dụ: Bình Dương, Bình Nhưỡng, Ba Lan, Hoa Kỳ

Lưu ý: Các từ chỉ đơn vị hành chính kèm tên riêng, viết thường.

Thí dụ: phường Phú Cường, thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương

Riêng thành phố mang tên Hồ Chí Minh thì viết là

Thành phố Hồ Chí Minh

- Phương hướng làm địa danh:

Ví dụ: Bắc Bộ, Nam Bộ, Tây Bắc, Đông Bắc

- Danh từ chung kết hợp với danh từ riêng đã thành đơn vị hành chính.

Ví dụ: Cửa Việt, Đèo Ngang, Vũng Tàu, Hồ Gươm, Cầu Giấy

Lưu ý: Các danh từ chung như: sông, hồ, núi, đèo... đều viết thường.

Thí dụ: sông Hồng, núi Tản Viên, hồ Hoàn Kiếm,
đèo Hải Vân, bến Nhà Rồng, châu Á.

3. Tên riêng nhà máy, bệnh viện, trường học, chùa chiền, nhà thờ...

Viết hoa chữ đầu âm tiết

Ví dụ: chùa Giác Lâm, bệnh viện Thống Nhất, báo Tuổi Trẻ.

4. Tên cơ quan, tổ chức, đoàn thể Việt Nam:

Viết hoa chữ cái đầu của âm tiết đầu tiên và các âm tiết đầu của các bộ phận tạo thành tên riêng.

Ví dụ:

- Ủy ban Thường vụ Quốc hội
- Bộ Giáo dục và Đào tạo
- Trường Đại học Sư phạm Hà Nội I
- Trường Tiểu học Kim Đồng
- Liên Hội đồng Giám mục Á châu (FABC)
- Hội đồng Giám mục Việt Nam
- Đại Chủng viện Thánh Giuse Sài Gòn
- Tòa Giám mục Giáo phận Phú Cường
- Trung tâm Mục vụ Tổng Giáo phận TP HCM

5. Tên người, tên địa lý và tên các dân tộc thiểu số có cấu tạo từ đa âm tiết:

Viết hoa chữ cái đầu và có gạch nối giữa các âm tiết.

Ví dụ: Ê-đê, Ba-na, Xơ-đăng.
Nơ-trang-long, Chư-pa.

6. Cách viết tên riêng nước ngoài

- Tên người, tên địa lý

Trường hợp phiên âm qua âm Hán - Việt:

Viết theo quy tắc viết tên người, tên địa lý Việt Nam.

Ví dụ: Mao Trạch Đông, Kim Nhật Thành.
Nhật Bản, Bồ Đào Nha, Triều Tiên.

Trường hợp phiên âm không qua âm Hán - Việt:

Viết hoa chữ cái đầu và có gạch nối giữa các âm tiết.

Ví dụ: Mát-xơ-va, I-ta-li-a, An-giê-ri.

- Tên cơ quan, tổ chức, đoàn thể nước ngoài

Trường hợp dịch nghĩa:

Viết theo quy tắc viết tên cơ quan, tổ chức, đoàn thể Việt Nam.

Ví dụ: Viện Khoa học Giáo dục Bắc Kinh
Bộ Ngoại giao Tây Ban Nha

Trường hợp viết tắt:

Viết nguyên dạng viết tắt. Có thể ghi thêm tên dịch nghĩa hoặc tên nguyên dạng.

Ví dụ: WB (Ngân hàng Thế giới), hoặc WB (World Bank).

7. Các trường hợp khác

Viết hoa chữ cái đầu của tất cả các âm tiết

- Tên các tôn giáo:

Thí dụ: Công Giáo, Phật Giáo, Tin Lành, Cao Đài

Viết hoa chữ cái đầu của âm tiết thứ nhất, các trường hợp sau đây:

- Các danh từ chỉ những tổ chức, chính quyền, đoàn thể:

Thí dụ: Bộ Chính trị, Chính phủ, Nhà nước

- Các danh từ chỉ chức vụ, chức danh cao cấp:

Thí dụ: Chủ tịch, Tổng thống, Giáo sư, Tiến sĩ, Giám mục

- Tên các huân chương, các danh hiệu vinh dự:

Thí dụ: Huân chương Lao động I, Nhà giáo Nhân dân, Nghệ sĩ Ưu tú

- Tên các thời kỳ, sự kiện lịch sử quan trọng:

Thí dụ: Cách mạng tháng Tám, Công xã Paris...

- Tên các ngày lễ lớn:

Thí dụ: Quốc khánh, Quốc tế lao động
Phật đản, Phục sinh, Giáng sinh

- Tên các chức vụ:

Thí dụ: Tổng thống, Chủ tịch, Bề trên, Tổng Giám đốc

- Tên của những ngày tết trong năm:

Thí dụ: Trung thu, Nguyên đán, Đoan ngọ, Độc lập